

GUNNERSKE

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN

Pris: 20:- NR 3 2004

TOBOLSFESTEN 2004

ur innehållet:

Telia vet var
Gunnarskog är
sid 4

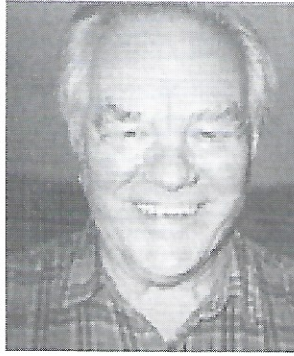
Rapport från VI-
skogen i Kenya
sid 6-8

Bortan vann
Byalagscupen
sid 19

Te å börje mä

Efter en dålig sommar är vi nu inne i en blåsig och regnig höst. Det passar då bra att sitta inomhus, med pannan på lagom värme, och skriva om dittan och dattan.

Det blev en lyckad landsbygdsdag i Treske, med mycket folk och en bra insamling för Sabina Erikssons minnesfond. Heder åt arrangörerna. Själv kunde jag tyvärr inte närvara för Länsbygderådet deltog med en monter på Lillerudsdagarna, som i år kördes för 30:de året.

Just nu planerar rådet för en uppföljning av projektet "Värmland växer".

P.g.a av datorkrängel och andra tråkigheter är denna tidning lite sen, men jag hoppas ni har överseende med detta.

Ha det så bra.

Alf Danielsson

**TREVLIG
HÖST
önskar
Gunnarskogs
Bygdelag**

Günnerske Nytt

Nummer 3, årgång 11, 2004

Redaktör och ansvarig utgivare:

Alf Danielsson

Gunnarskogs bygdelag

Tel 0570-322 91, Fax: 0570-326 91

Pg:59 69 29 - 0

Redaktionskommitte:

Fredrik Mattson

Torsten Nilsson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 350 kr

1/4 sida 500 kr

1/2 sida 750 kr

1/1 sida 1000 kr

Material till tidningen skrivs till största delen av redaktionsmedlemmar samt gunnarskogsborna.

**Insändare, artiklar m.m
mottages med största tacksamhet!**

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga 700 exemplar.

Utdelas till alla medlemmar

i Gunnarskogs Bygdelag.

Medlemsavgiften är 60 kr för år 2004

Boende utanför Gunnarskog som får tidningen per post kan prenumerera på tidningen genom att sätta in 100 kr på postgirokonto 59 69 29 - 0

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

Framställt av:

Fredrik Mattsson

Annica Westerberg

FRÅN LÄSEKRETSEN

Insänt av Mariann i Börtan

TÄNKVÄRT...

Problemet med medelåldern är att det är för lite medel och för mycket ålder.

Mobiltelefon är också en sorts "fotboja"

Förr i tiden när man skulle gifta sig gällde det att bli godkänd av brudens far.

Idag gäller det att bli godkänd av hennes barn

Att ställa allt till rätta, förutsätter att man vet hur det var från början.

Med ålderns rätt gör jag fler gamla misstag än nya fel.

Det positiva med kalhyggen är att det finns många stubbar att sitta på

DE BARNEN ...

Vår dotter Jenny, då 5 år gammal, blev erbjuden kattunge av en vän till familjen.

- Det går nog inte så hon bekymrat, för mamma låter inte katter komma in i huset.
- Men, pappa då ? undrade vännen.
- Jo, han brukar få komma in. ...

**Sänd in "smått o gött te" denna spalt!
Kom ihåg att underteckna breven!**

Evenemang i Gunnarskog

*
Översiktsplan för Gunnarskog
(se annons i Arvika Nyheter)
21/10

*
Historisk Byakurs
Gårdsås
23/10 kl. 10-16

*
Julmarknad
Järperuds Bygdegård
6/11 kl. 10-16

*
Adventsfest
Tväruds gymnastiksal
28/11 kl. 16

Ledins

GRUS AB

0570-32044 GUNNARSKOG

Sök pengar ur Karl Nilssons landskapsfond

Arvikabygdens Naturskyddsförening förvaltar Karl Nilsson landskapsfond. Fonden delar i år ut 3500 kr för "intressanta landskaps- och naturvårdsprojekt inom Gunnarskogs socken", i enlighet med Karl Nilssons vilja.

Ansökan ska innehålla kontaktuppgifter, summa som söks (hela eller delar) samt beskrivning av aktiviteten och kostnaden för den, på max 2 A4 ark.

Skicka ansökan till ordförande Per Larsson, Fallängsvägen 39 A, 671 51 Arvika

Upplysningar Lisa Olsson tel. 106 21.

Senaste ansökningsdag 1/11.

Resultatet redovisas genom en artikel i medlemstidningen Pärugglan.

Välkommen med din ansökan!

Arvikabygdens Naturskyddsförening

BREDBANDSUTBYGGNAD I STOMMEN

Hela Telia vet nu var Gunnarskog ligger enligt TeliaSonera Networks Salkes/Scanovas Vd Sussanne Jacobsson. Bredbandsgruppen har nu lyckats få TeliaSonera att bygga ut ytterligare 13 stationer i Arvika Kommun med ADSL bredband (förutom Stommen som gick igång med sitt ADSL den 31 juli i år)!

TeliaSonera bygger helt utan statliga/EU eller kommunala bidrag.

De nya orterna blir färdiga under hösten! Vilka dessa är vill inte bolaget tala om för oss, denna gång av "konkurrens skäl". Vi har dock fått reda på att Allstakan, Mangskog, Edane och Jössefors finns med på listan. Detta innebär att Tväruds skola nu kan få ADSL bredband. Kommunen har i fullmäktige tidigare angett kostnaden för bredband till Tvärudsskolan till 1,8 miljoner kronor (med en ny dyr bredbandsmast på ca.50 meter).

Har vi tur byggs redan nu även Sälboda, Treskog och Fredros ut. Annars kommer dessa stationer senare.

Endast orter med befintlig fiberkabel finns med, så vi stackare i Bosebyn, Bortan, Mitandersfors och Tvällen vi lär få vänta ända tills Region Värmland och Arvika kommun förstår att det är dessa stationer dom bör bygga till med sina statliga bidrag

Arvika kommun ska bygga bredband till 9 orter med befintlig fiberkabel för 11,5 miljoner, varav Arvika satsar 3 miljoner under 10 år framåt, (lika mycket som Arvikafestivalen gick back på 3 dagar i somras). Alla dessa orter bygger nu TeliaSonera ut gratis för kommunen och de boende. Om inte Region Värmland och Arvika kommun tänker om och använder bredbandspengarna till orter utan fiberkabel, så kanske byalagen i Gunnarskog får göra som Oderljunga byalag utanför Klippan gjorde.

De köpte en gammal grävmaskin, grävde ner 16 km tomrör/vattenledningsrör och blåste sedan i den billigaste fiberkabeln som fanns att köpa, (2 fiberkablar kostar 10kr/metern inkl. moms) Deras kalkyl på hela bredbandskalaset finns på Internet.

Jan-Olov Newborg
Byn

PRIVAT
TANDLÄKARNA

Tandläkare
Lisa Lempert-Reimerson

*Personlig service
med kvalité och omtanke*

Torggatan 8, Arvika, tel 162 10
(Barn får kostnadsfri tandvård - även privat)

2 Stormarknader i Arvika
Störst på mat
i västra värmland
**STORA FRIA
PARKERINGSYTOR**

ÖPPETTIDER:

Konsum Palmviken:
mån-lör 8-21, sön 11-21

Konsum Stormarknad
Mån-lör 9-21, sön 11-21

 NSUM

STORMARKNAD

PALMVIKEN

0570-72 7730

STYCKÅSEN

0570-727630

Tobol i centrum för gårdsfest

Söndagen den 25 juli öste regnet ned över Tobol och de nyinköpta partytälten sattes således upp i hållregn. En timme senare, innan Gårdsfestens början sken dock solen igen. Tobolsfesten den åttonde i ordningen hölls i år på Jennyshagen och samordnades med närliggande Norstebacken.

Hela sextiofem personer hälsades välkomna av mig (Lars på Jennyshagen). Och ett särskilt välkomnande gick till alla nyinflyttade "Tobolinger". Tobols invånareantal har faktiskt ökat sen ifjol! Förutom alla bybor kom det folk från Segmon, Kropstad, Stockholm och Dalarna, alla med band till Tobol. Det är alltid lika roligt att träffas och hur det än är så är det alltid någonting gammalt "toboling" som man inte sett förut.

Som vanligt intogs den medhavda maten och till den serverades allsång. Lilian på Erikshagen redogjorde byalagets ekonomi och efter maten skickades alla deltagare ut på en tipspromenad. Frågorna handlade naturligtvis om just Tobol. Vad hette Tobols första kända invånare 1540? Vad betyder Tobol? Ja frågorna var kluriga och den som kunde dem bäst var Lars Bryntesson på Nojale. Han visste bl a att den förste Tobolingen hette Amund. Att Tobol är en sammansättning av det fornnordiska namnet "Tolle" och "bol" står för hemman eller gård och att 1890 bodde här 194 personer. Hela tolv rätt ritade Bryntesson ihop. Barnen hade en egen superstartävling bestående av knorr på grisen, boll- och ringkastning.

Nu var vi bra kaffesugna och till kaffet dukades som vanligt den fem meter långa rulltårtan fram. Till kaffet serverades musik av Hanna och Johannes Thorell. Hanna började med att spela stycket "till far" som är en visa från Dalarna på sin cello. Därefter spelade de tillsammans "Värmlandsvisan" så gåshuden spred sig. Hanna frilansar som musiker och spelar just nu med Radiosymfonikerna i Stockholm. Även Johannes frilansar, hans instrument är saxofon och kan ofta

höras i Hässlö Saxofonkvartett. Tänk vilken tillgång att ha såna musiker i byn.

Sedan framförde syskonen Linnea och Sofia Holmström sången "Stockholm i mitt hjärta" som dagen till ära blivit "Tobol i mitt hjärta". Linnea tio år har själv skrivit om texten och den blev så uppskattad att ett dacapo var oundvikligt. Avslutningsvis läste jag högt artiklar om Gunnarskog ur Arvika Tidning från 1930. Där stod att läsa bl a att på Gravåsöa fick endast resande med buss bada. Att en basker hade tappats i Högvälta och upphittaren skulle få hittelön. Och att apelsin-saft nu fanns att köpa i Gårdsås.

Jennyshagen har förresten fått sitt namn efter Jenny Bernhardina Tunelius. Hon föddes 1854 och bör ha uppfört Jennyshagen omkring år 1880. Jenny var fascinerad av trädgårdsodling så hennes trädgård var något alldeles extra. Efter Jennys död hyrdes Hagen ut till bla Bil-Annars (Anders Norrby) med familj. Jennyshagen har också varit distriktsköterskemottagning med sköterskor som syster Berta och Sigrid Norrby mfl. På slutet av 50-talet blev hagen bostad för Gunnarskogs egen Polis, Rolf Andreasson. Detta var ett axplock av alla de som bott på gården under åren.

Lars på Jennyshagen.

Nästa års Tobolsfest hålls på Nojale, vi ses söndagen den 30 juli 2005, välkommen!

Rapport från VI-Skogen i Kenya

Här kommer ännu en rapport från mörkaste Afrika, denna gång skriver jag från Kenya.

Jag hade turen att i slutet av förra året få ta över projektledarskapet i ett av systerprojekten som VI-Skogen driver runt Victoriasjön. VI-Skogens äldsta projekt, Kitale, startade redan för mer än 20 år sedan som det första "trädplanteringsprojektet" i Kenya. Kitale ligger i västra Kenya, långt från turistorterna och de stora turistmagneterna Masai-Mara och Mombasa. Kitale ligger uppe i "White highlands" de vita högländerna, där som namnet avslöjar, de vita kolonistörerna bosatte sig från slutet av 1800-talet. Ännu finns spåren kvar av dessa pionjärer som odlade upp åkermark och högg ner det mesta av skogarna. De brittiskinspirerade husen och Kitale Club, en anrik golfklubb som startades redan 1920 finns ännu kvar som minnen av de brittiska kolonistörer som levde här och hade för vana att ta med en bit av England var de än bosatte sig i världen. Även en del svenskar sökte sig hit och ättlingar finns ännu kvar, dock har de glömt sitt modersmål och är nu "vita Kenyaner". Den mest kända är sonsonen till "Apple Andersson", Bob Andersson, som driver sitt företag, nu i rosbranschen med 1500 anställda och export av rosor till Holland. Det berättas att farfadern som kom från Jönköpingstrakten bosatte sig på Mount Elgons sluttningar för att börja odla äpplen. Det gick först inget vidare då äppelträden inte satte någon blom. Om det var i vredesmod över den misslyckade blomsättningen eller om det var genom en olycka att en brand spred sig genom odlingen vet man inte, men elden gjorde att äppelträden som behövde en invintring för att blomma, tappade löven och på så vis genomgick en artificiell invintring. Apple Andersson var en av de största äppelodlarna innan konkurrensen från de sydafrikanska odlarna blev för hård. Det är en av de idag fyra återstående farmer som ägs av vita, av de 3000 som fanns en gång i tiden.

Kitale som ligger vid foten av Mount Elgon (4300m.ö.h) har ett klimat som liknar svensk sommar, när den är som bäst. Aldrig en dag utan sol, inte ens under regnperioden. Dock kan nätterna bli relativt kalla, ner mot 5 plusgrader under tidiga morgontimmar.

Utsikt från Mount Elgon, 4000 meter över havet

Årsnederbörden ligger på svensk nivå, 800-1000mm per år och överlag är det ett mycket behagligt klimat i Kitale, trots sina 1800 meter över havet.

Varför finns då ett VI-skogs projekt på denna bördiga plats, för att få svaret på den frågan måste vi göra ännu en historisk tillbakablick. Under kolonialtiden då de vita kom och bosatte sig odlades tusentals hektar upp av den jungfruliga jorden, främst majs som än idag är den klart viktigaste grödan för kenyanerna, all skog höggs ner och regnen som är mycket kraftfulla började att skölja jorden nerför sluttningarna och färga de förut klara älvorna rödbruna med den hundratusentals år gamla jorden. Efter år 1963, när Kenya blev självständigt ökade befolkning dramatiskt i dessa ännu fruktbara områden. Innan självständigheten hade ursprungsbefolkningen inte rätt att äga land eller bosätta sig i området.

Kenya har 80% av sin landareal under ett halvökenliknande klimat och detta gjorde att befolkningen samlades på relativt små ytor. Det innebar att man för att kunna trygga försörjningen måste odla upp all odlingsbar mark. Detta i sin tur innebar ännu mer avverkning av skog och den onda cirkeln av jorderosion och minskande avkastning per uppodlad hektar fortsatte.

Idag är området mycket tätbefolkat och bristen på ved gör att folk söker långt utanför hembyn för att skaffa ved och jordarna som är urlakade av bristen på näring producerar allt sämre för varje år.

Det är då Agroforestry, trädjordbruk, kommer in som ett alternativ till dyr konstgödsel, en källa till ved och ett sätt att minska jorderosionen. Med trädens hjälp så ökar inkomsten bland småbönderna och familjen får ett drägligare liv.

West Pokot

VI-Skogen startade i Kenya för mer än 20 år sedan, det var då ett trädplanteringsprojekt som skulle återställa de nerhuggna skogarna för att stoppa den globala ökenspridningen som diskuterades mycket under 1980-talet. Projektet startade nere i West Pokot, en förgrening av det vidsträckta Rift Valley, denna 600 mil långa sprickdal som sträcker sig från Moçambique i söder upp till Persiska viken i norr. Kitale ligger alldeles på kanten av Rift Valley och när man åker ner där så förflyttar man sig 1000 meter ner i höjdd och 1000 år tillbaka i utveckling. Denna dramatiska förändring på mindre än några mil beror på det extrema klimat som råder där. Det är extremt torrt, vissa år kan regnen helt utebli och den magra jorden sköljs iväg av det vatten som forsar nerför de branta bergsväggarna. Det gäller att vara uppmärksam när man korsar de uttorkade flodbäddarna, ett regn uppe i bergen bildar snabbt en flodvåg som kan förvandla den minsta rännil till en stormande flod på några sekunder. Det är ett antal dödsolyckor varje år när intet ont anande resenärer sköljs iväg i sina bilar

Landsvägen mellan Pserum och Kacheliba, jorderosionen är tydlig i detta område i West Pokot.

Där är dock inte folktomt, Pokoterna, en boskapsägande stam nomadiserar i området, de vandrar mellan Uganda och Kenya i jakt efter bete åt sin boskap. Pokoterna påminner mycket om de mer kända Massajerna i södra Kenya. De hävdar sin urgamla rätt att oavsett gräns vandra med sina boskap och söka bete där det finns tillgängligt, de är ett stolt folk som många fruktar och drar sig för att utmana. De är snabba till att ta till våld och unga mäns man-domsprov är att stjäla boskap från angränsande stammar, vilket medför en bråd död om man tillfångatas. Där finns inga av våra bekvämlighe-

ter, kranvatten, elektricitet och mobiltäckning. Åker du på marknad i Kacheliba, en av tätorterna, ser du folk komma i skinnkläder med bågar och spjut likt stenåldersmän från avlägsna delar av området. Kvinnorna har en besvärlig roll i detta samhälle, det är de som sköter om det jordbruk som finns, hämtar vatten åt familjen och naturligtvis sköter om barnen och lagar maten. Kvinnorna är mycket starka och uthålliga, en kvinna jag träffade berättade att hon hade mer än 10 km till närmsta källa, den dagen hade hon gjort två turer för att hämta vatten, bärandes i en plastdunk på huvudet. Kvinnor av Pokotstammen har inte rätt att cykla så det fortskaffningsmedel som finns att tillgå är apostlahästarna.

Bistånd med komplikationer

Pokoterna har också sina arvefiender, Turkanas, de har en pågående och ändlös konflikt som med jämna mellanrum blossar upp till blodiga strider, ofta med moderna vapen men också med pilar och spjut. Turkanas är en boskapsägande stam likt Pokoterna och fejderna handlar om landägarskap och stulna boskap. En Pokot har alltid två typer av pilar, en för jakt och en för Turkanas, de för Turkanas är dopade i ett gift som utvinns ur barken på ett speciellt träd, saven är ofarlig, men när den hettats upp blir till ett dödligt nervgift.

Det var vid en av dessa oklara gränstrakter mellan Pokot och Turkana som VI-Skogen en gång startade sin verksamhet. Att detta skulle få följder mer än 20 år senare var ingen som tänkte på då, ibland är biståndarbete svårt och att förutse vilka följdverkningar som kan bli av en önskan att hjälpa folk till en bättre tillvaro, oavsett stamtillhörighet, är svårt och ibland omöjligt att förut-säga.

Det som för 20 år sedan var en torr och buskig halvöken är idag är en grönskande skog, Kainuk forest var VI-Skogens allra första planteringsprojekt. Kainuk forest ligger alldeles på gränsen mellan Turkana och West Pokot, inte många Pokoter bor i området men skogen ska ändå ligga på Pokotmark. På andra sidan älven ligger byn Kainuk som tillhör Turkana. Nu har de 25 hektar stora skogsområdet fått ett helt annat värde, djuren har återvänt, jorden har åter börjat fått en humustäcke och temperaturen är

behagligt varm när man vandrar i skogen. Skogen har också ett stort ekonomiskt värde, Det har nu både Pokoter och Turkanas insett. Turkanas hävdar att de har blivit missgynnade av den gamla regimen och undanskuffade till fördel för Pokoterna. Den egentliga gränsen, enligt Turkanas, går innanför skogen. Skogen ska således enligt Turkanas ligga på deras mark, något som Pokoterna har svårt att acceptera, och konflikten är ett faktum. Där befinner vi oss nu och det gäller att fara varligt fram med uttalanden som snabbt kan sätta igång en blodig konflikt. Ännu har vi vår hand över skogen men en dag måste vi lämna området och nu har jag den delikata frågan att lösa, vem äger skogen? Turkanas är som sina arvefiender beskaffade med ett hett temperament och är snabba att ta till handgripligheter, den delegation Turkanas jag hade på besök på kontoret en dag var av den bestämda åsikten att skogen är deras, punkt slut. När vi visade på ett dokument från myndigheterna som visade att skogen faktiskt ligger på Pokotmark, blev stämningen än tätare och en av våra anställda som varit med sedan starten anklagades för oegentligheter och hotades med stryk efter mötet. Frågan är fortfarande olöst. Biståndsverksamhet är av en komplex natur, vad som var och är gjort av välvilja kan snabbt bli en blodig konflikt om inte alla aspekter, både troliga och otroliga begrundas.

Land i förändring

Kenya är ett fantastiskt land med enorma naturrikedomar som tyvärr genom åren har missbrukats av kolonisateurer och korrupta regimer fram till i våra dagar. En förändring är på gång men allt tar tid och de som alltid får ta den största smällen är de fattiga småbönder som dagligen för en kamp för överlevnad. Kenya är hårt drabbat av HIV/Aids och malaria är en av de vanligaste sjukdomarna som årligen skördar hundratusentals liv. Landets styrande har förskingrat miljarder dollar för egen vinning, pengar som skulle kunna förändra bilden av Kenya med alla dess resurser från ett U-land till ett framgångsrikt I-land. Vägnätet är av mycket dålig kvalitet, inga resurser finns till underhåll och de vägar som byggts de senaste åren är fuskbyggen av värsta sort. Den nya regimen som tog vid efter den korrupte president Moi, som styrde landet mot undergång i över 20 år, försöker ändra det korrupta systemet och förbättra infrastrukturen. Men ännu är ingen fälld och straffad och fortfarande är många miljarder dollar som skulle kunna förändra bilden av Kenya gömda på utländska konton. Kenya är ett underbart land att bo i för den som befinner sig högre upp på samhällsstegen, dess fantastiska natur, vänliga människor och goda klimat gör att landet är underbart att vistas i. Trots umbäranden så är glädjen inte långt borta bland Kenyanerna, här tar man vara på dagen och gläds åt det som finns för stunden, något som vi nordbor kan lära mycket av.

Jan Johansson

Nu har vi premier för
tidiga virkesleveranser
Kontakta oss

Yngve Ivarsson 070-322 65 42

Jonas Algesten 070-322 65 29

MELLANSKOG
Skogsägarna

Järperuds Bygdegård

För snart 100 år sen byggdes en samlingslokal i Järperud. Det var IOGT-logen 1899 Morgonstjärnan som saknade lokal för sina möten. Den skulle även komma att tjäna som samlingslokal för andra ändamål och har därför haft stor betydelse för bygden.

En timrad loge fick man från Anders Hult Højderud och mark att sätta upp den på fick man av Daniel Andersson Järperudssågen. Man tillsatte en byggnadskommitté bestående av Rickard Axelsson, Fridolf Skeppstedt, Johan Skeppstedt och Samuel Johansson, samtliga från Järperud.

Arbetskraften bestod mest av frivilliga och virke som fattades tiggde man ihop av bygdens folk. Första året blev inte bygget färdigt helt, så enligt ett gammalt protokoll från logens första möte där var inte taket färdigt och eftersom det regnade så fick sekreteraren förse sig med paraply.

Så småningom tillbyggdes kök, serveringsrum och bibliotek och några år senare scenen. Fackföreningen Skogs och flottning hade alltid sina möten där. Böcker som inhandlades till biblioteket fick folk vara där och låna. Även ett skåp med barnböcker fanns tillgängligt.

Lokalen var flitigt använd och många trevliga minnen finns kvar. Åren gick och lokalen började se ganska sliten ut så en renovering var nödvändig.

Nu hade fler personer tillkommit som ”höll i trådarna”, bl a Albert Andersson, Fridolf Skeppstedt, Henry Nyberg, Halvar Olsson och Karl Hertzberg. Ett bidrag söktes hos Billerud och Valter Lidberg gjorde en ansökan hos kommunen. Det gick bra och år 1961 sattes arbetet igång med hjälp av många frivilliga. Snickare var Stig Andersson och John Lindgren, målade gjorde Valter Jonsson.

”Käringarna” på bygden köpte vinster till ett lotteri som såldes för att få in pengar till lösöre och handdukar till köket samt gardiner.

Så var lokalen färdigrenoverad och fin. En söndag blev det invigning med kaffekalas för alla samt en del inbjudna personer som skulle se vad deras bidragspengar använts till. Namnbyte skedde också från Järperuds Folkets Hus till Järperuds Bygdegård.

En person som betydde mycket under många år var Karl Norén. Han var vaktmästare, skötte om biblioteket och räkenskaperna och var allt-i-allo under många år.

År 1995 kom från Gunnarskogs PRO ett önskemål om medlemskap i föreningen. Deras verksamhet började därefter läggas där alltmer och numera har de all sin verksamhet i Järperuds Bygdegård. Det som nu saknades var vatten, toalett och handikappsramp. En ansökan gjordes hos Boverket för att få hjälp till detta. Vatten borrades, toalett installerades och en handikappsramp byggdes. Samtidigt utfördes även en förbättring av köket. PRO-medlemmarna gjorde ett bra arbete under denna renovering och nu var allt bekvämt och fint i ordning.

En större parkeringsplats blev också möjlig tack vare skänkt mark från Roland Magnusson i Tvärad.

Idag uthyres Järperuds Bygdegård ofta till bygdens föreningar och privatpersoner.

Järperuds Bygdegårdsförening
Dagmar Olsson

Vågrätt mä möa dialektol

1. Nöje förena mä nötte
sôm kan fölle e bötte.
13. Tôckre ha norskane gjort möa
se nu ä di inte anfakta tå nöa.
14. Sådan framtid vill vi ha
om den är bra.
15. Detta kan bety luvunga
men ä motsatsen te skjuvunga.
16. E oppmaning te å väre
eller resultat tå bagarbesväre.
17. Kan vara resultat av fundering
eller vintrig djurinkvartering.
18. Tal med lägre nivå, än två.
19. Hans Karlsson.
20. Om betyget är så
är det inget att anmärka på.
21. Ä ofta blank o fin
går ifrå metten te periferin.
23. Mangen starken kär
detta gär.
25. Iblann undrer en om dä ä nôn ide
men detta ä te, för te å skape fre.
26. Så blir en litte kônstig betrakta
her på denne trakta.
27. Lars Anders Larsson.
28. Ett sådant skri
kan det bli, om man fallit i.
30. Linje i skogen som ”gliper”
å ska dä bli nä en sliper.
31. Efter lite fundering:
Ett klot eller en ring.
33. Månget fartyg detta gjort
om vinden kommit mycket fort.
35. John Toresson.
36. En fördel till svin
om det gäller en delfin.
37. En form av här
som vi väl inte har här.
38. Ett ”hemgjort” låneord för ojust.
Kanske inte riktigt just???
40. Finns i en borg.
Vällar rådjuren sorg.
42. Vid detta tillstånd är
alla som löser det här.
43. Kan uppstå bland rekryter
om humör och ordning tryter.
46. Denna är bekant bland bi
men därav lider väl inte vi.

Lodrätt

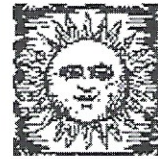
1. Ryker tå ôrrane nä di flyger opp
ätter dä att di ha tôge sä ett ”dopp”.
2. Om en riktig länge å väl tänker ätter
brukte kröttra få tôcke för te å mjölke bätter.
3. Underbar o rar.
4. När Luther var på ”topp”
han spikade mången sådan opp.
5. Man behöver inte skamsen fly
om man säger beteckning för bly.
6. Detta förvaringsutrömme
kan en iblann behöve tömme.
7. Om en ä litte vag: Ett föggelslag.
8. Spionfölje som har en del o dölje.
9. Kanske ett läte i gammal trappa
eller från en morkullpappa.
10. Inga Gunilla Nilsson.
11. Den som aldrig säger ja
borde väl sådan läggning ha.
12. En skön upplevelse
som kan kräva viss inlevelse.
17. Ses vilsna göra
enligt vad man kan höra.
20. Kan man göra för att få
om det inte hjälper ändå.
21. Vad jag kan förstå
är en jätteorm så.
22. Pronomen.
24. Passa kan detta vara
eller ekipera bara.
25. Busunge kan kallas så
ett embryo likaså.
29. Egen benämning på veck
ätter en ide jä sjal feck.
32. Omblandas väl,
påverkas i själ.
33. Är oftast andras,
och brukar ofta andras.
34. Blir för dä meste utta våde
ett brev på e låde.
39. Kan väre gjort tå en lom
eller bare ett enda rom.
41. I både köje o slött
ä detta motsats te gött.
44. Lever i tron,
att detta är en ton.
45. Tore Hansson.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14				■	15						
16			■	17		■			■	18	
19		■	20			■	21		22		
23		24			■	25		■	26		
27			■		■	28		29	■	30	
31			32	■	33				34		
35		■	36			■	37				
38		39		■	40	41	■	42			
43				44			45				
46											

HÖST-KRYSS 2004

Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till :

Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog

Märk kuvertet
”Korsordet”

De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn: _____

_____

_____

G r ä v a r e	<p><i>Byggnadsarbete Skogsarbete Målning</i></p> <h2>FARMARTJÄNST</h2> <p>Landsbygdsföretagare i samverkan</p> <p>Behöver du hjälp Ring . . . . Farmartjänst Farmartjänst gör tjänst i stort och smått</p> <p>Per-Axel Adolfsson 77 01 06 Rolf Nordling 325 45 Anders Bäcklin 342 49</p> <p><i>Anläggning Gräsröjning</i></p>	T r a k t o r e r m m
---------------------------------	--	---

*- Service med garanti -
TV stereo o hemelektronik
parabol o antenn*

Lars-Erik Persson
Hantverksg. 7 C
671 31 Arvika

(inne på gården vid Bristol Hotell)

Telefon: 0570-71 14 70
mobil: 0706-509 929

1	J	2	Ä	3	R	4	V	5	E	6	N	7	S	8	K	9	O	10	L	11	A	12	N
13	Ä	G	A	R	I	N	T	R	E	S	S	E											
14	G	G	R		N			15	R	A	R			16	S	K							
17	A	P	A	18	N	A	G	E			19	F			20	I	T						
21	R	L		22	A	R	A	B	M	A	M	M	A										
25	F	U	L	26	L			27	T	E	O	R	I	E	R								
28	I	N	O	L	29	J	A	R			30	N	O	L	L								
31	E	D	G	A	R					32	Ö	A			33	E	U						
34	N	R		R			35	V	36	A	K			37	O	R	K						
38	D	A	39	R			40	F	I	N			41	E	R	A	T						
42	E	R	O	43	S	I	O	N	44	E	R	A	D	E									
45	R	E	P	U	B	L	I	K	A	N	E	R											

**KRYSSLÖSNING
TILL
VÅRKRYSS
I**

Vinnare blev:

MARGOT EKMARK

ÄLGSTRÅKET 17C

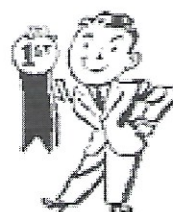
GUNNARSKOG

OCH

BRITTA ÖSTLUND

G. NÄSVÄGEN 36

ÄLVDALEN

GRATTIS!

PENNINGLOTTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

*Skicka in material till Gûnnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!*

riecker®
ANTISTRESS

Bekväma skor till dam och herr

VÄLKOMMEN IN
OCH PROVA

Gågatan 0570 / 157 90

- vi kan skor -

**ÖJERUDS
SNICKERI**

**Köksinredningar
Trappor, Möbler
Specialsnickerier**

Tel/fax 0570-35011

Marknadsföringsprojekt

Efter många och långa funderingar om saker och åtgärder för våra bygder, så startade vi ett projekt den 1 september. Vi har haft ett antal möten och vid ett av dem var vi inte mindre än nio olika föreningar representerade. Bygdelaget är projektägare, bara en förening kan vara det enligt statuterna, men de andra kommer också att få arbetsuppgifter efterhand.

Vi har anställt två mycket duktiga och arbetsvilliga män genom arbetsförmedlingen och kör nu för fullt. Vi började snett emot bankhuset i Stommen där vi ska göra en enkel rastplats och sätta upp en rejäl skylt om Gunnarskog, en sådan skylt skall vi även ha vid affären i Allstakan. På dessa skyltar skall finnas karta, sevärdheter och även en plats där företag kan köpa sig ett utrymme. Nästa del i projektet var en välbehövlig uppröjning av det helt igenväxta området på västsidan Råxebroa. En åtgärd som framhållits av både turister och folk i bygden. Nu har gossarna röjt ett stycke av en vandringsled där det blir möjligheter till fiske, bad, övernattnings m.m. leden blir 14 km lång, den börjar vid Larstomta, går till Skramle och Svartviken, vidare genom Årbottsskogarna förbi Gårdsåstjärnet, runt Gårdsåsheden och kommer så småningom fram till våra kolarkojor. Mer rapportering i nästa nummer.

Alf Danielsson

Gunnarskogs Byggservice

Från grund
till inredning

Tel/fax 0570-35011

Olle Algsten
070-312 70 44

Putte Ålander
070-679 19 00

Möte angående

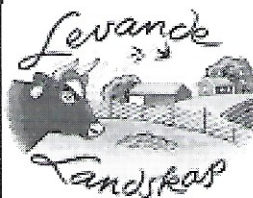
Översiktsplan för Gunnarskog

Den 21 oktober kommer jag och fler kommunrepresentanter till Gunnarskog för att diskutera Gunnarskog som en kommun-del inom översiktsplanarbetet.

Det vi kommer att ta upp är de planeringsförutsättningar som finns att diskutera om vad som är bra och vad som kan göras bättre. Jag hoppas på bra och livlig diskussion för att få med mig "matnyttiga" synpunkter och åsikter från bygden. Översiktsplanen beräknas att antas 2006 men första utkastet skall ut på samråd/remiss under våren 2005.

Välkomna den 21 oktober till Gunnarskogsmötet, se annons i dagstidningar om exakt tid och plats.

Arkitekt Kjell Nyström,
Arvika Kommun 0570-81636

Levande landskap är en nationell kampanj som ska lyfta fram de biologiska och kulturhistoriska värdena i vårt odlingslandskap. Kampanjen riktar sig till lantbrukare med bla. Rådgivning och kurser. Mer information kan du få på Länsstyrelsen

Länsstyrelsen inbjuder till kurs

Historisk byakurs i Gårdsås

Hur såg det ut hemma hos dig för 100 år sedan?
Och hur såg det ut för 1000 år sedan?
Följ med på historisk byakurs!

Vi går tillsammans igenom olika register och äldre kartor. Sedan letar vi spår i fält. Avslutningsvis pratar vi om hur man själv kan forska vidare. Kursen kommer framförallt att handla om området kring Stora- och Lilla Gårdsås.

Plats: Gårdsås
Tid 23 oktober 10.00- ca.16.00
Kursen är gratis
Anmälan senast den 15 okt
till Birgit Olsson 054-197266
Frågor: Sara Bodin 054-197044

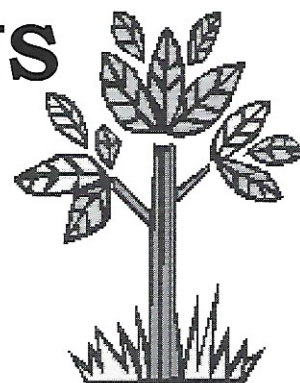
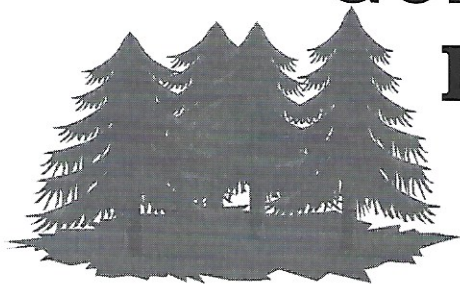
Välkommen!

Länsstyrelsen

GUNNARSKOGENS HISTORIA IX

Skogsarbetarna

Till Gunnarskogens historia hör också alla de människor som under långa tider arbetade i skogen.

För huggarna och även körarna var det ett tungt och slitsamt arbete som ofta gav en mager lön för mödan. Visst fanns det huggare med mycket god fysik och teknisk färdighet som kunde tjäna bra om förhållandena var gynnsamma, men många fick slita hårt och ändå leva under knappa omständigheter. Speciellt under snörika och kalla vintrar då huggarna först fick skotta bort snön under träden för att kunna fälla dem och sedan barka träden då barken som var frusen ”sprutade” som man sade, var arbetet mycket tungt. Om verktygen dessutom var i dåligt skick vilket ofta hände gjorde det inte saken bättre. Skogsarbetet var mycket beroende av vädret särskilt förr då man högg och körde utan maskinhjälp. Det kunde vara dåligt underfruset i myrarna och mycket snö. Här ser vi ett exempel på hur det kunde vara att köra fram virke med häst, det var vintern 1950-51 som det kom oerhörda snömängder och det snöade nästan dagligen. Fram på senvintern 1951 uppmättes nära 2 meters snödjup på flera ställen.

Man skottade basvägen för hand, sen måste det ju skottas fram till varje hög på skiftet, då var det fördel om det var lunnat i stora högar på hösten.

Det såg ut som labyrinter och djupa kanaler där köraren Edvard Skoog från Vassängen körde massaved från skogarna .

Så gott som allt skogsarbete skedde på ackord. Under en period betalades huggningen per löpfot. Senare övergick man till betalning per kubikfot för både huggare och körare. För huggarna var detta gynnsamt om det var grov skog, men om det var klen skog som t.ex. i gallringarna var det nästan omöjligt att komma upp i någorlunda dräglig lön. Därför kom den s.k. tvåprisnotan till. Det innebar att det dels betalades ett pris per träd och dels ett pris per kubikfot. Detta var utan tvekan ett mera rättvist betalningssystem.

Så småningom insåg många skogsarbetare att man blev starkare gentemot arbetsgivaren om man var många som gemensamt ställde krav på förbättringar av framförallt lönen. I likhet med arbetarna på bruken och fabrikerna bildade man därför fackföreningar på många orter.

Från början fanns det inget fackförbund för skogsarbetare utan man anslöt sig till Sågverksindustriarbetarförbundet. Så småningom bildades dock Skogs o Flottningsarbetarförbundet. I Gunnarskog fanns avdelningar av detta förbund i Bogen, Kyrkskogen, Fredros, Järperud, Bortan, Allstakan, Stommen, Backsjöbotten och Sälboda.

Någon hundra procentig anslutning blev det dock nästan aldrig. Många som arbetade i skogen hade ju egna gårdar och såg sig som egna företagare speciellt under sommarhalvåret. Dessutom kostade det litet grann att vara med och många tyckte att de behövde dessa slantar för sig själva.

Flottningen var ett populärt arbete en period på försommaren. I avd. 540 i Järperud var man medveten om detta och för att öka organisationsgraden tog man flottningen i Järperudsälven på ackord. Endast medlemmar i fackföreningen fick då vara med i flottningen. Detta gjorde att organisationsgraden blev hundra procentig. Så kunde det gå till på 1950-talet.

En del körare var medlemmar i LRF, som så småningom förhandlade med skogsföretagen om körareavtalet. Ofta kunde de vara medlemmar i båda organisationerna. Många inom Skogsarbetarförbundet tyckte inte om detta. Därför kunde det under fackföreningsmötena bli ganska häftiga diskussioner om LRF:s deltagande i löneförhandlingarna. LRF:arna ansågs av många sitta på två stolar eftersom de dessutom i de flesta fall var skogsägare. Vid ett fackföreningsmöte i Järperud tyckte en medlem i fackföreningen att ”eftersom inte Evangeliska Fosterlandsstiftelsen lade sig i avtalsförhandlingarna så borde inte heller LRF göra det”.

Delvis genom det fackliga arbetet förbättrades efter hand förhållandena för skogsarbetarna. Även om det ibland var trivsamt att sitta runt en brasa i skogen under matrasterna var det ett stort framsteg då arbetsgivarna tillhandahöll rastkojor för arbetarna.

Ett huggarlag i Örtjärnshögda i början av 1930-talet, före rastkojans tid. Från vänster ser vi Johan Nykvist, Otto Skoog, Albert Nykvist, Gustav Skoog, Edvard Skoog och Karl på Backamon.

Småningom infördes även månadslön för huggarna vilket sågs som ett stort framsteg.

Under 1930-talet och 1940-talet var skogsarbetet i hög grad säsongbetonat. All timmerhuggning skedde under vintern. Sommartid förekom massavedshuggning dock i liten utsträckning. Vissa skogsvårdsarbeten förekom också under sommarhalvåret.

På 1950-talet ändrades detta efterhand. Billeruds AB började då anställa skogsarbetare för hela året. För att säkerställa arbetskraftsbehovet byggde bolaget de s.k. fyrfamiljshusen i Fredros och Treskog.

Genom skogsbrukets rationalisering under framförallt 1970-talet minskade antalet anställda i skogen kraftigt. Detta gjorde att Skogsarbetarförbundets avdelningar i Gunnarskog slogs ihop med övriga avd i Västra Värmland.

Tidigare satte skogsföretagen de priser på virket som de själva tyckte var rimligt. Många skogsägare var missnöjda med detta system och för att få bättre betalt för virket slöt de sig samman i skogsägarföreningar. Då fick de möjlighet att i förhandlingar med skogsföretagen påverka virkespriserna.

Virkestransporter.

I föregående avsnitt nämnde vi att det mesta virket flottades till sågverken och massafabrikerna. Det var länge det billigaste sättet att transportera virket. Visst transporterades en del virke med lastbil men lastbilarna var inte speciellt rustade för virkestransporter. Virket rullades eller lyftes för hand upp på lastbilsflaket vilket var ett mycket tungt arbete.

Vägnätet var inte heller utbyggt på samma sätt som idag. Under trettioalets arbetslöshetstider började man dock via s.k. AK-arbeten bygga fler bilvägar. Vägen från Treskog till Mangskog via Trehörningen byggdes under denna tid. Även en del mindre vägar byggdes. Det var mestadels gamla hästkärrvägar som breddades och dikades manuellt.

Då vägen Treskog – Mangskog var färdig kunde stora skogsområden runt Trehörningssjön som innehöll mycket lövträd utnyttjas för huggning av kastved. Stora mängder kastved kördes under krigsvintrarna på 1940-talet med häst över Trehörningssjön till Hästhaglandet varifrån veden transporterades med lastbil bl. a. till Arvika. En del av denna ved kapades och klövs i mycket små bitar och användes som gengasbränsle i bilarna. Skogv. Carlström i Treskog har berättat att vid ett tillfälle kom inte mindre än 25 hästekipage i en lång rad över Trehörningssjön med det åtråvärda bränslet på lassen.

Under 1950-talet ökade andelen barrvirke som transporterades per lastbil. Detta berodde på att s.k. slinglastare monterades på lastbilarna vilket underlättade pålastningen i mycket hög grad. Litet längre fram i tiden kom också griplastarna vilket gjorde att bara en man behövdes för pålastningen.

Genom detta blev ju lastbilstransporterna avsevärt billigare och kunde konkurrera med flottningen som transportmetod. Alltmer elektricitet började också användas. Detta gjorde att vattnet i de gamla flottlederna behövdes för framställning av elkraft. I mitten av 1950-talet lades de mindre flottlederna ner och lite senare var all flottning i Gunnarskog över och transporterna helt överförda till lastbilar.

Dessa förändringar i transporterna gjorde att det blev alltmer lönsamt att bygga skogsbilvägar. Nu hade också vägbyggnadsmaskinerna förbättrats i hög grad. Under 1950-talet byggdes många mil skogsbilvägar. Detta var mycket lönsamt för skogsägarna eftersom transporten från stubben till avlägget förkortades avsevärt. Sedan dess har utbyggnaden av skogsbilvägnätet fortsatt och idag är väglängden från stubben till avlägget sällan över en km.

Utbyggnaden av skogsbilvägar och överföring av vidaretransporten till lastbilar var det första steget i en rationaliseringsvåg inom skogsbruket som pågått under det senaste halvsekle och som medfört stora förändringar för skogsbruket och folket i skogen. Men mera därom i vårt nästa avsnitt av Gunnarskogens historia.

Det är inte bara avverkningsmetoderna som förändrats inom skogsbruket. Även själva skötseln av skogen har under tiderna förändrats. Vi har tidigare berört att skogen drevs hårt under järnbrukstiden i Gunnarskog då stora områden kalhöggs för att få fram kol till järnverken. Sedan följde en tid då man ofta företog s.k. dimensionshuggningar då alla grövre träd höggs ner och resten fick stå kvar. Under 1920-talet

och 1930-talet var den s.k. blädningen populär. Då skulle man som det hette "föryngra skogen med hjälp av stämplingsyxan". Om vi är rätt underrättade var det den tiden näst intill förbjudet att göra kalhyggen. Man "gallrade" skogen uppifrån d.v.s. man högg bort de största träden och väntade sig att nya träd skulle växa upp i de mindre öppningar som uppstod. Så småningom övergick man mer och mer till s.k. luckblädning då man gjorde mindre luckor i skogen.

Ett och annat mindre hygge gjorde man nog också mer eller mindre i smyg. Blädningen fick till följd att skogen blev utglesad och risig och markens produktionsförmåga utnyttjades inte på långt när. En annan följd av blädningen blev att skog i vissa åldersklasser saknas eftersom nästan ingen ungskog uppstod under denna period.

Så småningom insåg ju även de som skötte skogspolitiken att blädningen var förkastlig och det blev åter tillåtet att föryngra skogen genom kalhuggning och efterföljande plantering.

Speciellt i vissa höjdlägen kan s.k. råhumus uppstå i skogsmarken vilket gör marken svår-föryngrad. För att avhjälpa detta började man markbereda före planteringen. I slutet av 1940-talet började man också bränna hyggen i samma syfte. Detta skedde främst i de norra delarna av Gunnarskog. Sedan dess har en stor del av skogsmarken i Gunnarskog varit föremål för kalavverkning och efterföljande plantering.

Åke Skog
Gunnar Lidberg
Torsten Nilsson.

ICA
nära

Thybergs
ÅRBOTTEN TEL. 320 43

VÄLKOMMEN

ÖPPETTIDER
MÅN, ONS o FRE 9-18
TISD o TORS 9-19
LÖR 9-14

REGN, ”SLÅTTANNA” OCH FESTIVAL

Väderleken är alltid ett kärt samtalsämne och åsikterna där går kraftigt isär. De flesta människor har en benägenhet att alltid klaga på vädret som aldrig tycks passa in med de egna önskemålen.

Under den här sommaren har nog de flesta ändå varit ganska överens om att det varit ett speciellt dåligt väder. Statistiken visar att vi får gå tillbaka ända till 1928 för att finna en lika kall och regning sommar. Jag kan inte garantera att detta stämmer, men statistiken är ju det enda som är tillräckligt tillförlitligt.

I juli månad hade vi haft så många kalla och regniga dagar, att det lär ha blivit kö på varmbadhusen. Det är ju inte riktigt vad vi tänkt oss sommaren utan mer soliga badstränder med behaglig badtemperatur i sjön. Men det är inte bara lediga skolungdomar och semesterfirare som är beroende av sommarvädret.

Sommar betyder också en hektisk skördeperiod för våra bönder som måste se till att få skörden bärgad. Perioder av uppehållsväder krävs för att detta skall lyckas, det är stora värden som står på spel. ”Slåttanna” har i år blivit kraftigt försenad av regnandet och kvaliteten blev dålig, endel ruttade och blev förstört.

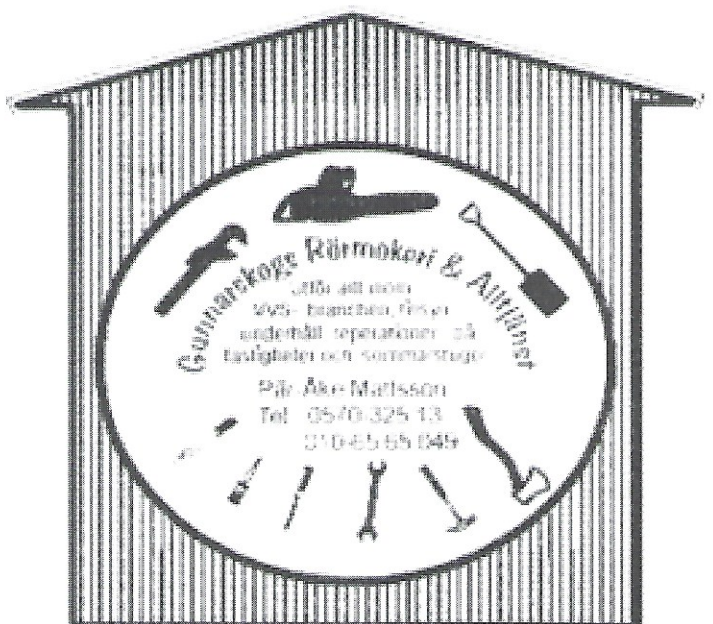
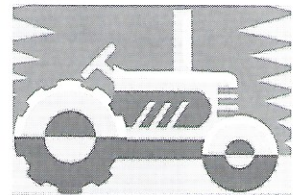
”Slåttanna” är annars en mycket rolig tid på en bondgård, om nu väderleken är lite medgörlig.

Bygdereportern Helge Bryntesson ifrån Mangskog skrev en gång på 50-talet lyriskt i Arvika Nyheter: ”Slåttanna är nu i full gång i bygden. Slåttermaskinerna smattrar i sena sommarkvällar och hässjornas antal växer för varje dag” Det var på den tiden då det var hästen som drog slåttermaskinen. Nu har slåttermaskinen tystnat och ersatts av ett aggregat på den brummande traktorn. Hästen har sedan lång tid tillbaka blivit entledigad från ”slåttanna” och hässjorna har blivit utrotningshotade. I somras lyckades jag upptäcka tre stycken i våra trakter, de var hos Jonas Nilsson i Östra Sälboda, de stod där och påminde om en svunnen epok. Istället har vi nu fått dessa stora vita rundbalar, som står där i prydliga rader på fälten och förändrar landskapsbilden.

Tiden från midsommar och några veckor framåt är en tid för mångahanda fester och arrangemang av olika slag. Här i Gunnarskog hade vi ett stort utbud av aktiviteter under den gångna sommaren. Både kyrkan, frikyrkoförsamlingarna, byalaget och hembygdsföreningar har varit synnerligen flitiga. Alla har de bidragit till att såväl Gunnarskogsborna som tillresande turister har kunnat träffas och trivs. På senare år har vi även fått ett jättearrangemang i grannskapet, nämligen Arvikafestivalen. Enligt uppgift så har publik-tillströmningen minskat något sedan föregående år, men vad som inte tycks ha minskat är volymen på den musik som serveras. Kulmen på det hela var väl att få lyssna till konserten av bandet ”Kraftwerk” som mer än väl gjorde skäl för sitt ”kraftiga” namn. Deras specialshow för Arvika hade aldrig tidigare framförts utomhus. Denna gick tydligen ”hem” till en publik (som enligt uppgift) uppgick till 17 000 personer.

Gick hem, gjorde den s.k. musiken även till oss här i Tollesrud. Vi kunde nämligen sitta ute på verandan och höra dessa piskande syntetiska ljudvågor. Avståndet till festivalplatsen är i alla fall tolv kilometer fågelvägen.

Birger Bäcklin

RAPPORT FRÅN S. GUNNARSKOGS FVOF

Under sensommaren 2003 var Karl-Erik i Byn och gjorde en ny bäckfåra vid utloppet från Årtjärnet, då det gamla utloppet inte tillät öringen att vandra upp. Vi har konstaterat att den nya bäckdelen, ca 20 meter lång, fungerar perfekt och med de bromsstenar som Karl-Erik lade dit kan öringen lätt ta sig upp till Årtjärnet.

Vidare under 2003 satte fiskevårdsföreningen ut ca 2300 ensomriga gös yngel i Gunnern vid Gravåsbäckens mynning

Gårdsåsälven restaurerades, vilket innebär nya lekbottnar, borttagande av bäverns byggnadsverk, för några år sedan. Vi har konstaterat att det finns gott om laxöring. Ta metspöt med dig och prova lyckan. Du har väl fiskekort?

Vi planerar att det ska bli fiske med spö i Korstjärnet till våren, då har troligen öringen växt till sig.

En utredning om vattenkvaliteten i Lidsjön är på gång, så här långt ser den bra ut.

Enligt gammal vattendom ska Stora-Enso sätta ut 3000 ålyngel i Bergssjön varje år, av olika anledningar har inte detta skett de senaste åren men nyligen sattes 12000 ålyngel ut i Bergssjön.

Fiskevårdsföreningen var med på Gunnerskemartens och sålde lotter av flera slag som gav ett rejält tillskott i kassan. Vi tackar alla som hjälpt oss genom att så frikostigt köpa lotter.

SKIDTÄVLING I BORTAN

Logen Svea i Sälboda anordnade skidtävling 1 maj 1961 vid Östra Bråtarna. I Bortan. Det var Nils-Erik och Britta Östlund som kallade till tävling för medlemmar i Logen Svea Sälboda.

Nils-Erik som då var skogsvaktare på Bortans bevakning hade funnit ett område öster om Bråtarna i nordslutningen ner mot Örfly med god snötillgång. Britta och Nils-Erik trampade upp ett spår med start och mål i Bråtarna. Startfältet var inte så stort, ungefär 10 deltagare ställde upp i tävlingen. Största delen av de tävlande hade ställt in sina skidor för säsongen, alla trodde att det inte skulle finnas någon snö kvar att åka på. En av deltagarna var Gunnar Dannberg, som syns på bilden, om jag inte minns fel så var det han som stod som segrare i tävlingen.

**AC MONTERINGS
SERVICE**

**REPARATIONER &
INSTALLATIONER**

-   **Vatten**
-   **Värme**
-   **Sanitet**

Anders   Cajdert   Gunnarskog
Tel / Fax 0570-322 61
Mobil: 070-677 80 70

FOTBOLLSSKOLA

Fotbollsskolan fick en strålande vacker vecka med fotbollsglada ungar, totalt 27st som lirade fotboll på Kolstavallen. Ledare var Matilda Gunnarsson, Rebecka Nilsson, Marcus Amundsen och Amanda Thörnblom. Tack till alla som hjälpte till under veckan!

Fotbollssektionens ordförande Stefan Elmersson”

Mvh
/Ronny Olsson

BYALAGSCUPEN

Lag grupp 1	Lag grupp 2	Lag grupp 3
Sälboda	5,2	A-laget
Årbotten	Gaers	Bortan
Olles odling	Speked	Gravås
Dianas gullebarn	Backeliten	Varrå kondition?

Semifinal (2*10min)
Sälboda – Backeliten
Bortan – 5,2

Final (2*15min)
Backeliten – Bortan

Slutresultat:
Bortan vann med 1-0

Nu har vi startat upp Telefon- banken – Personlig Service

Det här kan du göra:

Du kan ringa alla bankdagar mellan klockan 08.00-18.00 och få **personlig kontakt** med någon på banken som kan hjälpa dig att utträtta bankärenden bl.a.

- Beställa och spärra bankkort
- Göra överföringar till annan persons konto
- Ansöka om lån
- Köpa och sälja fonder

För att bli **ansluten** är du välkommen in på något av våra kontor.

Westra Wermlands
Sparbank
www.wwsparbank.se

LOBERGS

VI ÖPPNAR BUTIK
INOM KORT

- * BILTILLBEHÖR
- * SKOG OCH TRÄDGÅRD
- * ARBETSKLÄDER
- * VERKTYG OCH MASKINER
- * SVETS- OCH KAPUTRUSTNING

MASKINGRÄND (MOSSEBERG)

OBS! REPARATIONER OCH SERVICE
AV FORDON UTFÖR VI SOM
VANLIGT I SPEKED

TEL. 0570-31119

VÄLKOMMEN!